

Yttrande – Förändring genom försök – Försöksverksamhet i den kommunala sektorn (SOU 2023:94)

Beslut

Ordförande i kommunstyrelsen Johan Söderberg (S) beslutar på kommunstyrelsens vägnar att ställa sig bakom yttrandet över remiss om förändring genom försök – försöksverksamhet i den kommunala sektorn.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen beslutade den 3 november 2021 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att främja försöksverksamheter i kommuner och regioner. Syftet med försöksverksamheterna ska vara att öka kommunernas och regionernas kapacitet att hantera de samhällsutmaningar som de står inför. Ärendet remitterades till vård- och omsorg- samt samhällsbyggnadsförvaltningen.

Yttrande

Vård- och omsorgsförvaltningen instämmer i förslaget då det syftar till att förbättra vården för patienterna, att regionen ansvarar för vården samt att kommunernas åtagande är frivilligt. Det finns dock en risk för att Sveriges hälso- och sjukvård inte blir likvärdig och tillhandahålls på lika villkor för hela befolkningen. Detta för att kommunernas eventuella åtagande om utökad uppdrag beror på tillgång till personalresurser och kompetens. Genom försök kan utvärderingen dock ge svar på om avtalsamverkan inom hälso- och sjukvård kan stärka kommunernas och regionernas kapacitet att ge det ökande antalet patienter ett gott omhändertagande samt om den skulle innebära mer effektivt nyttjande av befintliga resurser.

Förslaget har inga direkta konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män eller de integrationspolitiska målen.

Vidare är vård- och omsorgsförvaltningen positiva till att metoden med försöksverksamhet kan öka kommunens kapacitet att hantera befintliga samhällsutmaningar. Förvaltningen betonar dock vikten av ansvarsfull hantering och utvärdering, exempelvis utifrån etiska, ekonomiska och juridiska aspekter. Detta för att maximera positiva resultat och minimera eventuella risker. Som det framgår i utredningen kan försök innebära en risk då resultatet inte alltid blir det väntade. Det är dock bättre och kostnadsbesparande att konstatera att ett nytt arbetssätt inte fungerar efter ett försök, än att det implementerats på bred front.

Vård- och omsorgsförvaltningen bedömer att resultat från försöksverksamhet kan leda till att kommuner får bättre kapacitet och kvalitet att klara sitt uppdrag. Sammantaget instämmer förvaltningen därmed i den statliga utredningens förslag.

Enligt samhällsbyggnadsförvaltningen finns det idag två alternativ. I de flesta kommuner är det staten som har uppdraget inom lantmäteriområdet, men inom 40 kommuner finns det kommunalt lantmäteri. I Sörmland är det endast Eskilstuna som har kommunalt lantmäteri. Förslaget innebär att kommuner som idag har statligt lantmäteri får möjlighet att skriva samverkansavtal med ett idag existerande kommunalt lantmäteri. Som exempel skulle Katrineholm via avtal kunna komma överens med Eskilstuna om att de hanterar all förrättningsverksamhet i kommunen.

Fördelar som lyfts fram med kommunala lantmäterimyndigheter är att dessa generellt sett har kortare handläggningstider. En annan fördel är att det möjliggör en tätare dialog kring planeringsfrågor då det hanteras inom samma organisation. Katrineholms kommun upplever att samverkan med det statliga Lantmäteriet fungerar bra och vi ser en stor fördel med att det finns ett lokalkontor med god lokalkännedom och möjlighet att diskutera sakfrågor. Skulle det inte finnas ett lokalkontor så kan läget förändras och det är då positivt att möjligheten finns till att skriva samverkansavtal. Det statliga Lantmäteriet finns på 50 orter i Sverige, varav Katrineholm har ett kontor. Försöksverksamheten ska pågå i fem år och därefter utvärderas.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ställer sig positiva till möjligheten att skriva samverkansavtal med ett befintligt kommunalt lantmäteri, det är dock inte aktuellt i dagsläget.

Vad gäller försöksverksamhet som möjliggör användandet av renat gråvatten som dricksvatten lämnar samhällsbyggnadsförvaltningen följande synpunkter:

Förvaltningen har inga invändningar mot att Livsmedelsverket får i uppdrag att främja försöksverksamhet med recirkulerat gråvatten som råvatten för dricksvatten och att Livsmedelsverket och Naturvårdsverket ges uppdraget att följa och utvärdera verksamheten.

Vad gäller faroanalys menar vi jämfört med utredaren dock snarare att det är av största vikt att en omfattande faroanalys görs av detta råvatten och att också sådana parametrar som inte ingår i bilaga 1 i dricksvattenföreskrifterna belyses med anledning av vattnets stora antropogena påverkan. Det kan gälla exempelvis en rad olika hushållskemikalier och utvärtes läkemedel.

Förvaltningen skulle gärna se att man också tittar på andra typer av råvatten såsom uppsamlat regnvatten, men också på risker och möjligheter med olika vattenkvaliteter för olika ändamål. Exempelvis att gråvattnet renas i en mer begränsad utsträckning för användning enbart för exempelvis wc-spolning, bevattning eller användning inom industrin.

Om försöksverksamheten faller väl ut kan det i förlängningen övervägas om nybyggnationer framöver som norm ska förses med tre rör ut. Vid utvärdering bör i sådant fall även samråd ske med Boverket.

Johan Söderberg
Ordförande kommunstyrelsen

Beslutet skickas till:
Finansdepartementet
Akten